

Folke Heybroek

Mänskliga egenskaper, dygder och laster

Konstnär Folke Heybroek (1913-1983)

År 1959

Teknik Skulptur i järnsmide

Placering Södra Esplanaden 6

Folke Heybroek var en nederländsk-svensk målare, grafiker, skulptör och konsthantverkare. Vid entrén till det som var tingshus 1960-2008 visar han 14 djur som för honom symboliserar människans följande egenskaper, dygder och laster. Vänster nerifrån:

Lejonet – kraft, renhårighet	Räv – falskhet, lögn
Grisen – omåttlighet, otukt, snusk	Björnen – våldet
Skatan – tjuvaktighet, sladder, förtal	Lammet – saktmodet
Örnen – höga tankar, ärlighet	Duvan – ödmjukhet
Haren – feghet, rädsla	Påfågel – högmodet
Hjorten – ståndaktighet	Åsnan – liknöjdhet
Enhörningen – rättfärdighet	Ko – tålmodet

Ur Folke Heybroeks anteckningar: *Sedan skall man nog inte fästa för stort avseende vid det innehållsmässiga utan huvudsaken är att få göra ett konstverk med en massa roliga och spännande figurer och former.*

Wikipedia:

Folke Heybroek, född 2 september 1913 i Amsterdam i Nederländerna, död i slutet av februari 1983, var en nederländsk-svensk målare, grafiker, skulptör och konsthantverkare.

Folke Heybroek växte upp i Hilversum i Nederländerna. Han vantrivdes i skolan och hade tidigt en önskan att bli målare. År 1933 var han elev hos Gustav Röhling i ett år. Mellan åren 1934 och 1938 studerade han vid Rijksakademie van Beeldende Kunsten i Amsterdam under Heinrich Campendonk. Våren 1938 åkte han till Bönhamn i Höga kusten i Ångermanland för att måla. Där träffade han Brita Horn som var i Bönhamn i samma syfte. De gifte sig den 19 januari 1939.

Folke Heybroek har utfört över 500 verk, varav flera i svenska officiella byggnader. Han arbetade med olika tekniker och producerade bland annat oljemålningar, litografier, skulpturer samt glas-, keramik- och textilkonstverk. Hans verk finns på bland andra Carlsbergs bryggerier i Falkenberg, tingshuset i Sala, SSAB:s fabrik vid Domnarvet, kyrkor i Ånge, Östersund, Hörken och Aspeboda, samt vid skolor i Lerum, Kalix och Uppsala.

Folke Heybroeks egna anteckningar:

Enligt holländskt äldesport & uttrycks i Sala
skulptur i smide.
Olika mänskliga egenskaper
dygder och laster symboliserade
som djur ställda mot varandra.

10 häst: feghet räddsla	6 häst: ständaktig	gräv: 70 falekhet lögnare	10 lamn: bygge saktmod. 1)
	7 enhörning: rättfärdighet.	9 björn: vald	11 duva: ödmjuk
Örn höga tankar ärlighet.			12 påfågel: högmod
Skata fjuraktig sladderföretal			13 åsna: liknöjdhet
gris: mitterhet o tubt susk			14 ko: Ålamod.
Lejon behärskad kraft renhärighet.			

1/10 här menas inte den
menlösa fridsamhet utan
ett kraftfullt lios bejakt
saktmod.

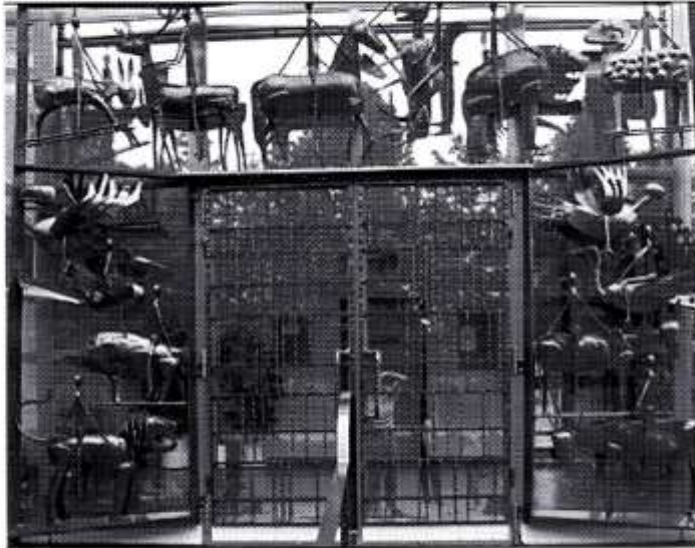
Sedan skall man nog inte fästa för stort avseende
vid det innehållsmässiga utan huvudsaken är
att få göra ett konstverk med en massa
roliga och spännande figurer och former.

Ur skriften *Sala Tingsrätt*, 1995, av Kurt Nilsson:

SALA TINGSRÄTT

Dygder och laster

Glasdörrarna i entrén till tingshuset i Sala inramas av djurfigurer i järnsmede av den holländsk-svenske konstnären Folke Heybroek. Djurfigurerna, 14 till antalet, symboliserar olika mänskliga egenskaper, dygder och laster. Med början längst ned till vänster står lejonet för behärskad kraft och renhårighet, grisen för omåttlighet, otukt och snusk, skatan för tjuvaktighet, sladder och förtal, örnen för höga tankar och ärlighet, hjorten för ståndaktighet, enhörningen för rättfärdighet, en räv snett ovanför representerar falskhet och lögn och lammet-baggen till höger ovanför räven saktmodet. En björn får stå för våldet och nedanför är duvan symbol för ödmjukhet, en påfågel för högmotet, åsnan för liknöjdhet och längst ned en ko för tålmodet.

Allt enligt konstnärens intentioner. I en kommentar påpekar han att lammets saktmod inte är liktydigt med en menlös fridsamhet utan ett "kraftfullt, livsbejakande saktmod".

Folke Heybroek växte upp i Holland som son till en holländsk bankir och en småländsk prästdotter. Större delen av sitt yrkesverksamma liv tillbringade han i Sverige och debuterade med en utställning i Gummesons konsthall 1942, samma år som han blev svensk medborgare. Sedan följde en rad utställningar, ofta tillsammans med maken Brita Horn.

Heybroek var mycket anlitad för offentliga utsmyckningar, bland annat glasmålningar och textilier i kyrkor samt järnsmede.